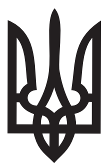
СЕРЕДА, 28 ЧЕРВНЯ 2006 РОКУ ■ № 117 (3867)

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

28 червня 1996 року Верховна Рада прийняла Конституцію країни

З днем народження!

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

З такими словами звернеться сьогодні до своєї доньки Варвари (на знімку ліворуч) ***наш колега Сергій Рахманін. Десять років тому такого ж сонячного дня ми зустріли його на вулиці Грушевського. Як усі журналісти, хто працював тієї ночі в парламенті, він був щасливий: щойно в історії нашої країни розпочався новий етап — Верховна Рада прийняла Конституцію Української держави. Одначе, як з'ясувалося, у Сергія був ще один привід для радості: «У мене народилася донька».***

Напевне, є щось символічне у такому збігу. Бо молода держава, якій цього року виповниться 15 років, будується для таких, як Варвара і її меншенька сестричка Устина, котра поки що спостерігає за світом на руках у мами Кіри. Тож вітаємо Варвару з її святом! І водночас здоровимо всіх співвітчизників з днем народження Основного Закону України!

У Брюсселі відбудуться дебати

Сьогодні в Європейському парламенті в Брюсселі відбудуться дебати з нагоди річниці прийняття Конституції України. Про це повідомляє представництво України при Європейському союзі. Участь у заході візьмуть парламентарії, представники інститутів, бізнесу і дипломатичних кіл, **передає «Інтерфакс-Україна».**

У дебатах виступлять представник України при ЄС Роман Шпек і Почесний суддя Федерального суду США Богдан Футей. У Брюсселі також планують провести дискусію щодо політичної ситуації в Україні, котра склалася після виборів.

■ НОВИНИ

Ми — у великій футбольній вісімці!

Українські футболісти зробили черговий розкішний подарунок своєму народові. Дебютанти чемпіонатів світу, перемігши збірну Швейцарії, вийшли до вісімки найсильніших команд планети!

Докладну розповідь про перебіг ЧС—2006 у Німеччині читайте на 8-й стор.

Фото з сайту ФІФА.

Затверджено нову символіку Збройних Сил

Президент України Віктор Ющенко підписав указ, яким затвердив нову символіку Збройних Сил України, **передає УНІАН.** Зокрема, Президент затвердив емблеми і прапори ЗСУ, Міністерства оборони України, Генерального штабу, Сухопутних військ, Повітряних сил, емблему Військово-Морських сил і Військово-Морський прапор.

Траса Київ—Харків стане автобаном

Автодорога Київ—Харків у 2007 році може стати автобаном. Про це в Полтаві повідомив в. о. міністра транспорту і зв'язку України Віктор Бондар. «Сьогодні я поставив завдання «Укравтодору»: наступного року вивести дорогу Харків—Київ на рівень першої категорії, тобто автобана. Тепер почнеться проектування тих ділянок, які не відповідають автобану», — заявив в. о. міністра. Він ознайомився зі станом робіт на транспортній розв'язці на трасі Київ—Харків у районі села Копили під Полтавою, яка повинна бути введена в експлуатацію до кінця цього року. Кошторис об'єкта — майже 40 мільйонів гривень. Після введення розв'язки в дію ділянки з односмуговим рухом займатимуть лише 14 км траси під Лубнами і 50 — неподалік Решетилівки. Їх планують реконструювати наступного року, **повідомляє УНІАН.**

Новим цінам — нові зарплати!

«Новим цінам на енергоносії — нові зарплати, пенсії і надійний соціальний захист». Під такими гаслами вчора Федерація профспілок України вивела людей на Майдан незалежності, — на знак протесту проти підвищення цін на газ, електроенергію, транспортні і житлово-комунальні послуги для населення. Вже об 11-й ранку в центрі міста зібралося близько 20 тисяч чоловік з Києва, столичної області і регіонів. Акцію підтримали представники Комуністичної і Соціалістичної партій України.

(Закінчення на 4-й стор.).

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

■ ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Перед компромісом знову виросла стіна

Ранкове засідання 27 червня

Учора роботу парламенту знову було заблоковано — з самого ранку, ще перед початком пленарного засідання, депутати із фракції Партії регіонів заблокували парламентську трибуну та вхід до ложі тимчасової президії Верховної Ради. «Регіонали» поставили ультиматум: якщо керівні посади в парламенті не буде обрано за пропорційним принципом (тобто відповідно до чисельності депутатських фракцій), то вони блокуватимуть роботу парламенту й надалі. А якщо упродовж 30 днів Верховна Рада не зможе обрати главу парламенту та створити уряд, Партія регіонів готова до перевиборів. Опозиціонери апелювали до норм Регламенту Верховної Ради, а більшість — до коаліційної угоди, за якою опозиції пропонується лише посади заступника Голови Верховної Ради та перших заступників голів всіх парламентських комітетів.

(Закінчення на 2-й стор.).

■ Я ВАМ ПИШУ...

Історичні скарби

В Україні ситуація з історичними та культурними цінностями, на мій погляд, катастрофічна. Причиною не в останню чергу є «чорна» археологія. Вважаю, справа варта уваги політиків усіх угруповань. Тож пропоную, по-перше, щоб заохотити передавати історичні скарби державі, за знайдений експонат відкривачеві платити мінімум 20 відсотків від вартості. Сума має залежати від наукової цінності знахідки. По-друге, створити умови, за яких у експоната обов'язково повинен бути біографічний паспорт. У цьому документі історик зазначає місце, де знайдено експонат, його вік, цінність і ступінь власності відкривача. На мою думку, такий підхід сприятиме збереженню історичних скарбів держави.

Олександр ДУБНЕВИЧ.

Макарів
Київської області.

■ ФОТОФАКТ

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Пікети на захист Конституції та конституційних прав українців в Україні біля секретаріату Президента, організовані оргкомітетом Всеукраїнської Народної ради громадських організацій та політичних партій національно-державницького спрямування «Захистимо Україну».

КОРОТКО

- 4 липня в Одесі відбудеться зустріч міністрів закордонних справ України і Румунії.
- У Донецьку викрито торговців валютою, які не сплатили до Пенсійного фонду 15 млн. грн.
- У сімферопольському дворі знайдено 20 кг ртуті.
- «Росукренерго» і «Укргаз-Енерго» планують до зими закачати до газосховищ 10,2 млрд. куб. м газу. («Інтерфакс-Україна»).
- Одеська облрада відмовилася розглядати питання про надання російській мові статусу регіональної (УНІАН).
- У Криму створена молодіжна організація «Опора».

У Верховній Раді зареєстровано проект закону про внесення змін до Закону «Про зерно та ринок зерна в Україні», поданий Кабінетом Міністрів. (Інформаційне управління)

Голова Федерації профспілок України Олександр ЮРКІН закликає владу не підвищувати тарифи на газ, електроенергію, комунальні й транспортні послуги. (УНІАН)

■ ВІТАННЯ

Рада Всеукраїнської професійної спілки народних депутатів України у Верховній Раді України, Профспілковий комітет профспілкової організації народних депутатів України V (XVI) скликання Верховної Ради України та Правління Всеукраїнського Депутатського клубу народних депутатів України «Парламент» у Верховній Раді України щиро вітають народного депутата України V (XVI) скликання Верховної Ради України **КУРОВСЬКОГО Івана Івановича** з 55-річним ювілеєм та бажають міцного здоров'я, довголіття, здійснення всіх задумів, тепла й уваги рідних та друзів!

■ ВИБОРИ

Голосування пройшло спокійно

У Хмельницькому відбулися вибори міського голови та депутатів міської ради. Нагадаємо, що попередні не було з причини неповного складу територіальної виборчої комісії та через проблеми з видачею бюлетенів на дільницях. Наразі повторне голосування відбулося без усяких збоїв. Проте особливістю виборів стала низька активність виборців. На деяких дільницях проголосувала приблизно третина мешканців відповідних територій. Тож цілком вірогідно, що для перемоги на виборах міського голови вистачить близько десяти тисяч голосів. За попередніми даними, серед двадцяти двох кандидатів лідирує нинішній заступник голови ОДА Сергій Мельник.

Ірина КОЗАК.

■ АКТУАЛЬНО

Чому Боделан став емігрантом

Одеса. Розшукуваний міліцією в рамках порушеної проти чиновника кримінальної справи за фактом перевищення посадових повноважень екс-голова Одеси Руслан Боделан 24 червня опублікував у місцевій пресі лист «Чому я став емігрантом». Свою втечу з України Боделан обґрунтовує такими причинами: «До влади прийшли «оранжеві», і почалося переслідування всіх інакомислячих, почався процес заміни кадрів усіх рівнів і рангів. Було поставлено завдання залякати всіх, змусити думати і діяти так, як хоче нова влада». Далі Боделан заявляє, що його планували усунути фізично. Він, за його словами, почувається винним і просить у всіх одеситів вибачення».

Нагадаємо, що у травні 2005 року Боделан зник з України. З'явилася інформація, що він лікувався у військовому госпіталі Міністерства оборони Російської Федерації. Інтерпол оголосив екс-міського голову Одеси в міжнародний розшук за фактом обвинувачення його у вчиненні злочину.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Кушнарьов виграв суд у Луценка

Печерський районний суд Києва визнав недостовірними висловлювання міністра внутрішніх справ Юрія Луценка на адресу народного депутата Євгена Кушнарьова на телеканалі ICTV. **Як повідомляє «Інтерфакс-Україна»,** суд зобов'язав МВС спростувати викладену міністром інформацію і вибачитися перед Є. Кушнарьовим. Позов Кушнарьова і його сина Андрія, на адресу якого також висловлювався Луценко, суд задовольнив частково, оскільки зобов'язав міністерство, а не самого міністра спростувати інформацію і компенсувати моральний збиток у розмірі 1 гривні та судові витрати. «Визнати дані такими, що не відповідають дійсності і зачіпають честь, гідність та ділову репутацію Кушнарьова», — йдеться у рішенні суду. Суд зобов'язав МВС спростувати інформацію у той само спосіб, яким вона була поширена. Телеканал ICTV зобов'язано надати ефір для спростування інформації. Крім того, за рішенням суду МВС повинне вибачитися перед Кушнарьовим. Щоправда, рішення Печерського суду може бути оскаржене в апеляційній інстанції протягом 10 днів.

Нагадаємо, що висловлювання, в яких, на думку Кушнарьова, міністр «дозволив собі образливі висловлювання на його адресу і сина», пролунали 3 березня в ефірі ICTV у програмі «Свобода слова».

Народні депутати України з глибоким сумом сприйняли звістку про передчасну смерть 25 червня 2006 року

ЛЯХОВА Івана Андрійовича

народного депутата 1-го скликання. З 1962 по 1981 р. працював на керівних посадах у комсомолі Луганської (Ворошиловградської) області, 1981 р. — секретар, другий, перший секретар Івано-Франківської ОК КПУ, 1985 р. — зав. відділом організаційно-партійної роботи ЦК КПУ, 1987 р. — перший секретар Луганської ОК КПУ, 1990 р. — заступник начальника управління внутрішніх справ Луганської області. З 04.03.1990 по 1994 р. — народний депутат України. Член комісії Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці. Входив до групи «За радянську суверенну Україну». Нагороджений орденами Леніна, Трудового Червоного Прапора, «Знак Пошани», двома медалями, Почесною грамотою Президії ВР УРСР. Іван Андрійович назавжди залишиться у нашій пам'яті гранично порядною і самовідданою людиною, активним громадянином нашої держави. Найщиріші співчуття сім'ї і близьким покійного.

Перед компромісом знову виросла стіна

■ ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 27 червня

(Початок на 1-й стор.).

Через заблоковану трибуну сесія так і не розпочала свою роботу. Тимчасова президія Верховної Ради та представники всіх фракцій зібралися на погоджувальну раду, однак домовитися їм не вдалося. У роботі парламенту оголошено перерву до четверга 29 червня, а депутати-регіонали продовжували залишатися в сесійній залі, блокуючи підступи до трибуни. За словами Олександра Турчинова (фракція БЮТ), електронну систему для голосування «Рада» було виведено з ладу.

«Ми вимагаємо, щоб обрання керівних органів Верховної Ради, затвердження прем'єра, розподіл комітетів і приведення до присяги суддів КС відбувалося в суворій відповідності до законів, Конституції і Регламенту Верховної Ради, — сказав в інтерв'ю «Голосу України» один із чільників Партії регіонів Євген Кушнарьов. — Якщо цього не буде і триватиме спроба узурпації влади або буде вчинено спробу нелегального обрання керівництва Верховної Ради, ми працювати такому парламенту не дозволимо».

Натомість «більшовики» не вбачали в ультиматумі регіоналів жодних правових підстав. «В ультиматумі немає конкретних пропозицій, Партії регіонів просто не подобається йти в опозицію і вона хоче якимось чином долучитися до влади», — вважає бютівець Анатолій Семинога.

І розповідає, що вже обговорюється пропозиція про проведення пленарного засідання парламенту в іншому приміщенні, приміром, знову в Українському домі.

А представник «Нашої України» Анатолій Кінах вбачає певні загрози у спробі сформувати керівництво парламенту «пакетним голосуванням». «Це відображає дуже серйозну проблему — глибинну недовіру, яка ще є між суб'єктами коаліції. І тому не можемо створити ситуацію, коли будуть сумніви в легітимності законодавчої та виконавчої влади, якщо затвердження глав парламенту та уряду відбуватиметься з порушенням Регламенту і законів».

Голова підготовчої депутатської групи Іван Бокий (фракція СПУ) в інтерв'ю журналістам зауважив: «Регіоналів збурила пропозиція одного з депутатів на понеділковій погоджувальній раді вже у вівторок привести до присяги суддів КС. А також пропозиція про пакетне голосування за Голову Верховної Ради та прем'єра, адже і коаліціянти чудово розуміють, що без глав парламенту та уряду присяга суддів КС буде нелегітимною. За словами І. Бокого, засідання погоджувальної ради скликане під час блокування роботи парламенту, тривало так: «Всі говорять одне, а думають інше, не розуміють, або не хочуть розуміти».

Ускладнюють ситуацію й суто юридичні недоречності: одна стаття Регламенту Верховної Ради зазначає про те, що вибори Голови парламенту проводяться таємним голосуванням, інша — що цю процедуру можна одноразово змінити. Партія регіонів та КПУ наполягають лише на таємному голосуванні. А від імені трьох фракцій коаліції вчора, за словами І. Бокого, було внесено проект постанови про відкрите голосування за главу парламенту. «І якби голосування було таємним, то і заперечень не було б, — каже І. Бокий. — Але всі знають, що всяке таємне голосування у Верховній Раді підконтрольне. Бо збирають бюлетені, і все вирішується у фракціях, кому, як і за кого голосувати».

Учора «нашоукраїнці» так і не визначилися остаточно стосовно кандидатури на посаду Голови Верховної Ради. Зранку кулуарами парламенту ходили розмови, що Анатолій Кінах і Володимир Стретович зняли свої кандидатури і серед претендентів на головне парламентське крісло залишився лише Петро Порошенко. Однак А. Кінах в інтерв'ю «Голосу України» спростував ці чутки, стверджуючи, що дискусія щодо кандидатури в «Нашій Україні» ще триває.

Коли верстався номер, о 16-й годині у Верховній Раді мали розпочатися збори народних депутатів, котрі входять до коаліції, на них планували знайти вихід із ситуації, що склалася.

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Фракція Партії регіонів блокує роботу Верховної Ради.

■ САМОВРЯДУВАННЯ

Щолкінці визначилися й відзначилися

Міським головою Щолкіно став самовисуванець Геннадій Новиков, який раніше був ленінським селищним головою три терміни поспіль. Основа його виборчої програми — реформування житлово-комунального господарства. Перемогу в затяжних перегонах він здобув 85 голосами із 175 виборців.

До міської ради пройшли представники двох політичних сил: блоку Юлії Тимошенко та блоку «Щолкіно — наш дім», у складі якого представники Соціалістичної партії, ПРП та партії «Собор».

Як ми повідомляли, попередні вибори були визнані тервиборчкомом недійсними через фальсифікацію на дільницях. Територіальна комісія призначила вибори на 11 червня, але за два дні до них виборчі бюлетені викрали представники блоку «За Януковича». Після цього інциденту щолкінський виборчком ще раз призначив вибори на 25 червня. Офіційні результати тервиборчком оголосить на сесії міськради, яка має відбутися найближчими днями.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Намети біля міськради

Біля стін Криворізької міськради активісти Соціалістичної партії та Всеукраїнського об'єднання «Батьківщина» розбили наметове містечко.

Намети з'явилися відразу після ухвалення депутатами рішення про надання російській мові статусу регіональної на території Кривого Рогу. Хоча ще напередодні сесії Тернівський районний суд заборонив міській раді виносити це питання на порядок денний сесії.

За надання російській мові статусу регіональної проголосували депутати від фракції Партії регіонів та Комуністичної партії України — 59 голосів із 90.

Під час сесії біля міськради відбувався мітинг протесту, в якому взяли участь представники блоків «Народний союз «Наша Україна», Юлії Тимошенко та Соціалістичної партії України.

Сергій КРАВЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

Уроки новітнього конституційного процесу в Україні

10 років тому відбулася знакова історична подія — ухвалення Верховною Радою нової Конституції незалежної України. Однак досі рівень сприйняття Конституції у суспільстві залишається не надто високим. Мало того, можна стверджувати, що протягом останніх років у сфері сприйняття Конституції України характерною була своєрідна конституційна індиферентність з боку як найвищої політичної еліти, так і суспільства.

Ухвалення Конституції України 28 червня 1996 року стало можливим завдяки політичному компромісу. Водночас, і після набуття чинності новою Конституцією вона сприймалася, передусім, як документ ідеологічний або політичний, але не як правовий. При цьому за минуле десятиріччя винаходили найрізноманітніші аргументи, які дискредитували Основний Закон країни. Серед них варто виділити такі:

1) **Процедурні** — наголошувалося на «ситуативності», тимчасовості ухвалення Конституції. Мовляв, її було ухвалено «за одну ніч», поспіхом, а тому низку норм цього документа можна не брати до уваги та не виконувати.

2) **Правові** — аргументи на кшталт «парламент не прийняв цілу низку законів», що не дають підстав для «повноцінного» виконання Конституції України. При цьому ігнорувався той факт, що норми Конституції недвозначно визначені як норми прямої дії.

3) **Суспільно-політичні** — апелювання до необхідності ревізії Конституції. Одна з перших таких спроб була здійснена ще під час призначення та проведення референдуму 2000 року. Таким чином, було зроблено спробу використання громадської думки з метою зміни конституційного ладу в країні та посилення влади Л. Кучми. Гостра конституційна дискусія 2003—2004 років, яка в тих чи інших формах триває і до сьогодні, також не сприяла стабільності конституційного ладу в країні.

Етапи сучасного конституційного процесу

На першому етапі (липень 1996 — кінець 1999) відбулося формування органів державної влади на основі нової Конституції: затвердження кандидатури Прем'єр-міністра Верховною Радою за поданням Президента (липень 1996); формування Конституційного Суду (осінь 1996); вибори Верховної Ради та Президента у строки, встановлені перехідними положеннями нової Конституції (березень 1998 та жовтень—листопад 1999 року відповідно).

Попри те, що в цілому Конституція визначала форму державного правління в Україні як президентсько-парламентську, роль Президента за «неписаною Конституцією» (політично-правовою практикою) стала більш значною. Зокрема, глава держави відігравав вирішальну і майже виняткову роль при визначенні кандидатури Прем'єр-міністра, формуванні уряду, призначенні голів місцевих державних адміністрацій. Становище Президента у цей період посилювали і тимчасові додаткові повноваження, які він отримав відповідно до перехідних положень Конституції на три роки з дня її прийняття, а саме — право самостійного видання указів з економічних питань, не врегульованих законами.

У свою чергу, місцеві державні адміністрації перебрали на себе значну частину функцій та повноважень органів місцевого самоврядування. Отже, в Україні протягом перших років функціонування нової Конституції утворилася жорстка вертикаль виконавчої влади на чолі з Президентом. Реальний вплив Верховної Ради, Кабінету Міністрів, органів місцевого самоврядування був значно менший за їхні конституційні повноваження. Практика сприйняття та виконання Конституції, яка склалася у цей період, визначила логіку конституційного процесу в Україні протягом наступних його етапів.

Другим етапом конституційного процесу стала спроба перегляду основних положень Основного Закону, яка відбувалася з грудня 1999 по січень 2001 року з метою посилення впливу Л. Кучми після його обрання на другий термін. Запропонованим проектом конституційних змін передбачалося запровадження двопалатного парламенту, зменшення кількості депутатів з 450 до 300, скасування депутатської недоторканності, надання Президенту додаткових можливостей щодо розпуску Верховної Ради.

Ключовою подією цього етапу став референдум 16 квітня 2000 року. Сам спосіб його проведення (процедура дострокового голосування, маніпулятивний характер питань референдуму) поставив під сумнів його результати, а також і надалі дискредитував Конституцію.

Законопроект щодо змін до Конституції, який був предметом квітневого референдуму, не підтримала Верховна Рада. Імплементація результатів референдуму стала предметом складних політичних консультацій та активної суспільної дискусії восени 2000 року. Опозиційні політичні сили активно виступали проти змін до Конституції, пропонованих Л. Кучмою, з огляду на порушення, які відбувалися в ході референдуму. Окрім цього, небезпідставними були побоювання, що внесення змін до Основного Закону і надалі послабить парламентаризм у країні. Зрештою, внесення змін до Конституції остаточно унеможливила складна політична ситуація в країні під час «касетного скандалу».

Третій етап новітнього конституційного процесу розпочався після пропозиції Л. Кучми про політичну реформу, висловленої 24 серпня 2002 року. Її зміст полягав в обмеженні повноважень Президента та переході до парламентсько-президентської республіки.

Із серпня 2002 року по березень 2003-го тривала активна дискусія щодо політичної реформи в середовищі експертів та обговорення необхідності змін до Конституції в мас-медіа. Однак сам текст законопроекту був розроблений лише у березні 2003 р. Після цього відбулося «всенародне обговорення» проекту змін до Конституції, запропонованих Л. Кучмою, яке мало здебільшого формальний характер.

Четвертий, доволі гострий **етап** конституційної дискусії відбувався в Україні з вересня 2003-го по квітень 2004 року. У цей час Конституція стала однією з головних тем політичного життя країни в контексті майбутньої президентської кампанії. Тодішня опозиція на чолі з В. Ющенком розглядала політичну реформу як інструмент збереження влади в країні для владної еліти на чолі з Л. Кучмою. Проте ініціаторам політичної реформи вдалося віднайти компроміс у питанні змін до Конституції з КПУ і СПУ, що створило можливості для реалізації проекту політичної реформи у Верховній Раді.

Конституційною комісією на чолі з О. Морозом та С. Гавришем було підготовлено проекти законів щодо змін до Конституції (реєстр. номери у Верховній Раді IV скликання 4105 та 4180). Після бурхливих дискусій у парламенті з їх тексту було вилучено положення щодо обрання Президента Верховною Радою.

3 лютого 2004 р. відбулося попереднє схвалення парламентом (304 голоси «за») проекту закону № 4105. Своєрідною кульмінацією цього етапу стало 8 квітня того ж року. Цього дня Верховна Рада відхилила проект закону № 4105 (294 голоси «за» при потребі 300).

Однак ідея змін до Конституції реформи і після цього залишилася актуальною для вітчизняного політикуму. На **п'ятому етапі** конституційного процесу (вересень—грудень 2004), який можна назвати «етапом компромісу», відбулося повернення до політичної реформи. Остання стала інструментом порозуміння між різними політичними силами під час виборів Президента та Помаранчевої революції.

8 грудня 2004 р. відбулося ухвалення в цілому проекту закону № 4180 щодо внесення змін до Конституції, в пакеті зі змінами до Закону про вибори Президента України. Одним із найгостріших питань під час розгляду остаточного варіанту змін до Конституції був термін їх введення в дію. В результаті політична реформа набула чинності з 1 січня 2006 року, а основна її частина, яка стосувалася нової процедури формування уряду, — у травні 2006 року, після демократичних виборів до Верховної Ради V скликання.

Отже, період з грудня 2004 року по травень 2006 року можна вважати **шостим, перехідним етапом** у сфері змін до Конституції. У цей час чинними залишалися норми редакції Конституції 1996 року, однак і політики, і суспільство були свідомими того, що правила гри незабаром зміняться. Тому дискусія щодо політичної реформи не припинилася: дехто з політиків та високопосадовців висловлювався на користь її скасування. При цьому застосовувалися аргументи того ж зразка, що і за часів попереднього політичного режиму: «недосконалість Конституції», «невизначеність» її норм, «порушення процедури» при голосуванні 8 грудня 2004 р. та ін.

Із наведеного вище можна зробити цілий ряд уроків, які повинні в майбутньому стати визначальними для української влади та політиків у сфері застосування та виконання Конституції на даному, вже **сьомому етапі** конституційної дискусії в сучасній Україні.

Безперечно, чинна редакція Конституції не є досконалою. Однак головні проблеми практики вітчизняного конституціоналізму полягають не в недосконалості правових норм. Справжнім викликом і завданням для нинішньої влади є охорона Конституції та сприяння виконанню її положень всіма суб'єктами державної влади відповідно до букви та духу норм Основного Закону.

Украй бажаною є публічна відмова основних політичних гравців від спроб чергової ревізії Конституції. Адже це означатиме другий перегляд основних положень Конституції за останні півтора року, що унеможливлює будь-яку стабільність у роботі органів державної влади. Під час конституційного процесу, зокрема у 2002—2005 роках, на порядку денному була зміна форми державного правління, перерозподіл повноважень між ключовими інституціями державної влади: Президентом, Верховною Радою, Кабінетом Міністрів. Продовження такої дискусії «з точністю до навпаки» надалі здатне лише підривати довіру як до Конституції, так і до інститутів державної влади та принципів верховенства права в Україні.

Натомість політична реформа в країні потребує подальшого поглиблення. Першочерговим завданням тут є ухвалення в цілому законопроекту № 3207-1, спрямованого на зміцнення місцевого самоврядування в Україні. Необхідно ухвалити низку законів, спрямованих на врегулювання процедур формування і призначення уряду, меж реалізації владних повноважень Президента, творення відповідальної системи влади відповідно до нової редакції Конституції. Серед законів, які необхідно ухвалити передусім, — закони України «Про Кабінет Міністрів України», «Про Президента України», «Про центральні органи виконавчої влади», «Про нормативно-правові акти», нові редакції законів «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про місцеві державні адміністрації», низку інших законопроектів.

Лише за дотримання цих умов Конституція України стане справді головним документом життя держави, який визначатиме основи державного ладу та регулюватиме найважливіші суспільні відносини, а не відіграватиме функцію «розмінної монети» у політичних дискусіях.

Микола ТОМЕНКО,
народний депутат України, заступник керівника фракції БЮТ, кандидат історичних наук, автор низки наукових праць з проблем українського конституціоналізму, зокрема, дослідження «Історія української Конституції».

Шановні
народні депутати України!

Рада Всеукраїнської професійної спілки народних депутатів України у Верховній Раді України, профспілковий комітет профспілкової організації народних депутатів України, Всеукраїнський депутатський клуб народних депутатів України «Парламент» та народні депутати України V (XVI) скликання Верховної Ради України — Голова Верховної України II (XIII) скликання Мороз О. О., Голова Верховної Ради України III (XIV) скликання Ткаченко О. М., Голова Верховної Ради України III (XIV) скликання Плющ І. С., Голова Верховної Ради України IV (XV) скликання Литвин В. М. — щиро вітають народних депутатів України V (XVI) скликання Верховної Ради України з 10-ою річницею прийняття Конституції України Верховною Радою України II (XIII) скликання та бажають доброго здоров'я, особистого та сімейного щастя, успіхів у законодавчій діяльності на користь громадян України та зміцнення могутності України.

Шлях державотворення в зупиненій миті

З нагоди 10-ї річниці Конституції України в кулуарах Верховної Ради розгорнуто дві фотовиставки — документів Національного архівного фонду України та фоторобіт кореспондентів «Голосу України» Олександра Клименка, Сергія Ковальчука, Анастасії Сироткіної й архівних фотоматеріалів. На виставці архівних матеріалів представлено документи, які свідчать про давні традиції державотворення України, що сягають у часі X—XIII ст., коли на берегах Дніпра постала Київська Русь. Серед унікальних архівних матеріалів — копія конституції гетьмана Пилипа Орлика про права та вольності Війська Запорозького, універсали УНР, проекти та тексти конституцій Радянської України. А фотосесія знову повертає до історичних подій 1996 року — конституційної ночі та політичних пристрастей, що передували остаточному ухваленню Основного Закону незалежної України.

Виставку відкрив голова підготовчої депутатської групи, член тимчасової президії Верховної Ради Іван Бокий **(на знімку ліворуч)**.

Юліана ШЕВЧУК.

Відповідальна робота, що тривала сім років

З нагоди 10-ї річниці Конституції України відбулася спільна прес-конференція лідера Соціалістичної партії Олександра Мороза, першого Президента України Леоніда Кравчука та народного депутата 2—3 скликань Михайла Сироти.

Олександра Мороза можна по праву назвати хрещеним батьком Конституції. Адже він протягом 1994—1998 років був Головою Верховної Ради та співголовою конституційної комісії. І якби не було чіткої позиції тодішнього глави парламенту, наголосив Леонід Кравчук, то Конституція б не була прийнята.

У свою чергу Олександр Мороз зауважив, що робота над Конституцією була проведена колосальна, відповідальна. І розпочалася вона не в ніч з 27 на 28 червня, а тривала впродовж майже семи років. Лідер соціалістів нагадав, що перший варіант проекту Конституції обговорювався всенародно у 1993 році, але для прийняття в парламенті не вистачало голосів і його зняли з порядку денного. Роботу над проектом Основного Закону розпочав парламент наступного скликання, створивши конституційну комісію, до складу якої увійшли представники парламенту, Президента і уряду. Це, за словами О. Мороза, було помилкою. Якби проектом Конституції опікувався лише парламент, то країна отримала б Основний Закон ще 1995 року.

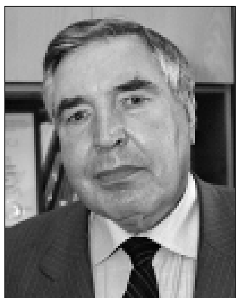
А Михайло Сирота переконаний, що у 1996 році український парламент уперше продемонстрував консенсусне рішення найважливішої проблеми —прийняття Конституції. Водночас він зауважив, що Основний Закон не введено в дію в повному обсязі через неприйняття органічних законів (із 49 необхідних схвалено лише 14). Михайло Сирота додав також, що після схвалення Конституції приймалося чимало документів, які суперечили як один одному, так і Основному Закону. Це створювало певний правовий хаос. Зміни, схвалені 2004 року, на думку екс-депутата, — це тільки перехідний етап і конституційний процес не завершиться з внесенням змін до Конституції щодо реформи місцевого самоврядування.

Олександр Мороз переконаний, що ці зміни можуть бути реалізовані з 1 січня 2008 року. Після цього, за його словами, в Україні буде створена «європейська модель управління».

Олена ГОРБУНОВА.

Справжнім викликом і завданням для нинішньої влади є охорона Конституції та сприяння виконанню її положень всіма суб'єктами державної влади

Фундамент стабільності

Протягом десяти років з моменту прийняття Основного Закону дискусії навколо історичної конституційної ночі 28 червня 1996 року не вщухали. Досі точаться суперечки: рано чи пізно було ухвалено Конституцію, чи потрібна вона взагалі і як вдало збалансувати повноваження влади. Деякі політики навіть переконані: нинішня редакція застаріла і нової Конституції не уникнути. Але насправді Основний Закон готували тривалий час наші найкращі фахівці. Спираючись на досвід інших держав і вивчаючи кращі світові традиції. Про це наша розмова з доктором юридичних наук, завідувачем кафедри державно-правових наук національного університету «Києво-Могилянська академія» і суддею Конституційного суду у відставці Миколою КОЗЮБРОЮ.

— Миколо Івановичу, ви були активним учасником процесу створення Конституції України, готували проект Декларації про державний суверенітет України і саму концепцію Основного Закону. Прогнозували, що його ухвалять за півроку після дострокових парламентських виборів в 1994 році. Тож її прийняли запізно?

— Із прийняттям Конституції справді затягнули. Якби її прийняли через два-три роки після проголошення незалежності, думаю, це стабілізувало б суспільство. Але, на жаль, наша політична еліта не була готова до прийняття Конституції раніше. Закінчилася конституційна епопея тим, що замість Основного Закону Президент і Верховна Рада підписали досить сумнівний з юридичної точки зору Конституційний договір. Звісно, він відіграв певну позитивну роль, бо відносини між главою держави й парламентом на той час настільки загострилися, що потрібно було шукати вихід.

— А чому Конституційний договір сумнівний?

— Бо такого роду документ в умовах чинної на той час Конституції не міг бути легітимним. Договір швидше був політичним, а не юридичним документом.

— Чи потрібна така деталізація Конституції? Деякі правознавці переконують, що досить було обмежитися Декларацією про незалежність — мовляв, Великобританія стільки років успішно існує без Конституції...

— Не можу сказати, що в нас Конституція надто деталізована. Конституції деяких інших держав, особливо розділи, які стосуються організації влади, більше деталізовані.

Концепція нової Конституції України розроблялася з 1991 року. І деякі положення Декларації про державний суверенітет ввійшли в Основний Закон. Але не забуваймо, що декларацію готували ще в радянський період. Тому замінити Конституцію Декларацією про державний суверенітет Верховна Рада не могла.

— Які положення концепції Конституції дискутувалися найбільше?

— Нудьгувати не доводилось. Але робота була дуже цікава. Разом зі мною над концепцією працювали керівник науково-експертного управління Верховної Ради професор Анатолій Мацюк, професори Леонід Юзьков, Володимир Василенко, Петро Мартиненко, Євгенія Тихонова. Ми готували і перший варіант проекту Декларації про державний суверенітет України. Пізніше до розробки проекту Конституції приєдналася група відомих фахівців-юристів та депутатів, серед них професори В. Аверянов, В. Копейчиков, В. Погоріло, В. Шаповал, А. Корнеєв та інші.

Дискутувалося багато положень проекту Основного Закону. Точніше, я навіть не пригадаю положення, яке б не дискутувалося. Взяти хоча б першу статтю першого розділу «Загальні засади»: «Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава». Частину положення цієї статті, яка стосується демократичної, соціальної, правової держави, пропонували розмістити в преамбулі, оскільки, мовляв, у першій статті це положення звучить нереалістично. Це швидше мета й ідеал, до якого варто прагнути, а не реальність. Але такого роду положення в інших конституціях зафіксовано в основному тексті. Та й усі погодилися, що перша стаття в такій редакції стимулюватиме до того, щоб це положення знайшло свою конкретизацію в наступних статтях.

Чимало дискусій було й щодо розділу другого «Права, свободи та обов'язки людини і громадянина». Зокрема, були пропозиції відмовитися від уживання в назві розділу поняття «обов'язки», оскільки вони є однією з гарантій прав людини і здебільшого не вживаються в інших конституціях у назвах відповідних розділів. Перемогла, однак, наша традиція. Дискусії точилися також навколо згадуваних уже соціально-економічних прав.

Особливо гострі дискусії йшли навколо організації державної влади в Україні. Переважно положення щодо форми правління не фіксуються в Конституції. Ми записали, що Україна є республікою. А якою — парламентською, парламентсько-президентською чи президентсько-парламентською — не зафіксували.

Висновок стосовно форми правління в Україні можна робити на основі розподілу повноважень між різними органами державної влади, зокрема й тих, які стосуються відповідних стримувань та противаг. Якщо виходити з позицій, закладених у Конституції 1996 року, то це була президентсько-парламентська форма правління.

Нині говорять, що відбувся перехід до парламентсько-президентської республіки. З точки зору самої логіки моделі вона залишається незмінною: і в президентсько-парламентській, і в парламентсько-президентській республіці президент обирається корпусом виборців, тобто населенням, уряд формується за активної участі парламенту, підзвітний і під-

Політична реформа потребує продовження

З 1 січня 2006 року зміни до Конституції набули чинності. Що нового вони додали до характеру розподілу повноважень? По-перше, і на цьому акцентують увагу всі, розширились повноваження Верховної Ради у призначенні персонального складу уряду. **Більш того, у статті 87 зазначено, що «Верховна Рада України за пропозицією Президента України або не менш як однієї третини народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України може розглянути питання про відповідальність Кабінету Міністрів України та прийняти резолюцію недовіри Кабінету Міністрів України більшістю від конституційного складу Верховної Ради України. Питання про відповідальність Кабінету Міністрів України не може розглядатися Верховною Радою України більше одного разу протягом однієї чергової сесії, а також протягом року після схвалення Програми діяльності Кабінету Міністрів України або протягом останньої сесії Верховної Ради України».**

Отже, Президент не має можливості впливати на формування виконавчої гілки влади, за винятком зазначених міністрів та певних центральних органів виконавчої влади зі спеціальним статусом (наприклад, прокуратури). Але саме він, відповідно до статті 106, **«призначає позачергові вибори до Верховної Ради України у строки, встановлені цією Конституцією; припиняє повноваження Верховної Ради України у випадках, передбачених цією Конституцією; вносить за пропозицією коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України, сформованої відповідно до статті 83 Конституції України, подання про призначення Верховною Радою України Прем'єр-міністра України в строк не пізніше ніж на п'ятнадцятий день після одержання такої пропозиції».**

Кабінет Міністрів отримав значні повноваження у контролі та регулюванні виконання власної програми на місцях.

Перерозподіл повноважень між Верховною Радою, Президентом та Кабінетом Міністрів мав створити систему спільної політичної відповідальності законодавців і тих, хто повинен виконувати створені ними закони. Але для практичної реалізації перерозподілу впливів потрібно пройти два складні шляхи. По-перше, сформувати коаліцію, яка утворюється на основі Регламенту Верховної Ради. Так, у статті 61 зазначеного документа сказано, що **«коаліція формується після проведення депутатськими фракціями консультацій, укладається Угода про коаліцію депутатських фракцій у Верховній Раді. В коаліційній угоді фіксуються узгоджені політичні позиції, що стали основою формування цієї коаліції, зокрема стосовно засад внутрішньої і зовнішньої політики, визначаються політична спрямованість і принципи діяльності коаліції, а також порядок вирішення внутрішньо-організаційних питань діяльності коаліції та порядок припинення її діяльності. До коаліційної угоди додаються списки членів депутатських фракцій, що сформували коаліцію, з особистими підписами народних депутатів. Списки членів депутатських фракцій є невід'ємною складовою коаліційної угоди. Коаліція вважається сформованою з моменту офіційного оголошення про це головуючим на пленарному засіданні на підставі поданих до апарату Верховної Ради документів».**

Оскільки коаліція — це добровільне утворення, то все залежить від особистих якостей депутатського корпусу країни та тих цілей, завдань, які ставлять партії, що утворили депутатські фракції. Наскільки можна узгодити позиції сторін у сучасних умовах України, можемо спостерігати на практиці.

По-друге, Президент має погодитись на кандидатуру Прем'єр-міністра та всього складу уряду. Відповідальності, у разі незгоди із запропонованою кандидатурою та невнесення її на розгляд Верховної Ради, він не несе, її не існує за законом. І, як наслідок, з'являється підстава для розпуску законодавчого органу держави. Отже, головною постаттю у призначенні Прем'єр-міністра виступає Президент. А якщо позиції Президента та коаліції будуть абсолютно несумісні, то країну очікує або інституційна криза — не працюватимуть вищі органи державної влади (окрім Президента та виконувачів обов'язків урядовців, але вони не створюють правове поле для країни), або —поділ управлінських впливів за певними ознаками, що вигідні тим чи іншим суб'єктам. То що змінила політична реформа?

Намагаючись створити формальні процедури для зміцнення Кабінету Міністрів та виконавчої влади взагалі, автори конституційної реформи не врахували корпоративного інтересу основного елементу — політичної партії. Саме політична партія формує депутатську фракцію, яка виступає єдиним суб'єктом процесу утворення парламентської коаліції і тому відіграє найважливішу роль у забезпеченні впровадження конституційних змін на практиці. А вибори Верховної Ради засвідчили: партії в Україні не набули необхідної політичної культури для виконання таких складних і відповідальних завдань. Політичні сили, що потрапили до парламенту, —здебільшого еклектичні утворення, побудовані на засадах відданості лідеру або майновому цензі. Звідси — пріоритет корпоративного інтересу над суспільним. Тим паче що Верховна Рада не несе відповідальності під час розпуску уряду, який вона ж і призначила.

Сьогодні утворилась складна ситуація, коли кожний елемент із трикутника «Президент—Верховна Рада—Кабінет Міністрів» залежить від іншого. Президент може розпустити Верховну Раду, Верховна Рада — відправити уряд у відставку та оголосити імпічмент Президентові, а уряд своєю діяльністю — загострити ситуацію в країні, що, у свою чергу, може спричинитися до перевиборів і парламенту, і Президента. Фактично отримали те, що й було, тільки з ще більш заплутаними процедурами. Бо обов'язки Президента після оголошення імпічменту має виконувати Прем'єр-міністр. А він, скажімо, лише виконувач обов'язків. Нова Верховна Рада ще не почала працювати, а вже говорять про її розпуск. Коли почне працювати уряд, узагалі невідомо. От і виходить: країна беззаконня та виконувачів обов'язків.

Конституційна реформа мала закласти першу цеглину в будівлю майбутньої європейської держави під назвою Україна. Але сталося не так, як бажалося. Бо реформа може дати зворотний ефект, не принісши користі ані державі, ані громадянам.

Валерій ПРИХОДЬКО,
політолог.

і процвітання суспільства

контрольний парламентові, він може висловити недовіру урядові. Як противага цьому, глава держави має право розпуску парламенту за певних підстав. Тобто логіка моделі незмінна. Інша справа — перерозподіл повноважень між президентом, парламентом і урядом. Повноваження президента в парламентсько-президентській республіці менші, ніж у президентсько-парламентській. На той час переважна більшість членів групи, які працювали над проектом, були прихильниками президентсько-парламентської республіки.

— Чому?

— Для України варіант парламентської республіки, де президент має виключно номінальні повноваження, був неприйнятний. Як свідчить історичний досвід, у країні, де відсутні міцні демократичні традиції, парламентські зокрема, парламентська республіка приречена. Як правило, це призводить до нестабільності й закінчується досить сумно для демократії. Навіть у Європі такі приклади непоодинокі. Тому робоча група (і парламент підтримав цю ідею) вважала: найкраща форма правління для України змішана, з деякими корективами.

Минув час, виявилося, що не всі положення Конституції належним чином спрацьовують. Мало того, інколи Президент, особливо в попередні роки, перебирав на себе ті повноваження, які безпосередньо не передбачені Конституцією.

Я не був прихильником конституційної реформи і вважав, що неузгодженості, прогалини та інші вади, які справді є в Конституції (від них, до речі, не вільний будь-який Основний Закон), могли бути значною мірою зняті шляхом тлумачень Конституційним Судом, за умови, звичайно, його політичної незаангажованості, яка, на жаль, була йому невластива, особливо в останні два роки. З деяких неоднозначних ситуацій можна було вийти шляхом прийняття законів про Кабінет Міністрів та про Президента. На жаль, ці закони прийняті не були. Очевидно, і з огляду на незацікавленість, зокрема і Президента, який неодноразово накладав на них вето.

Врешті-решт сталося те, що сталося. Зміни до Конституції внесені поспіхом, у так званому пакеті під час президентських виборів у 2004 році. Я не можу сказати, що в цих змінах немає раціонального зерна. Там чіткіше виписані положення, які стосуються відносин парламенту та уряду. Але водночас цей закон вніс і чимало суперечностей, які, на мій погляд, шляхом тлумачення подолати буде далеко не просто, а інколи й просто неможливо.

Повторюю, в світі немає бездоганних конституцій. Ідеальна конституція — це ілюзія. Звичайно, з часом треба повертатися до коригування чи внесення певних змін до будь-якої конституції, в тому числі нашої. Але це має робитися за наявності консенсусу в суспільстві й у владі, зокрема в парламенті, до того ж суворо у відповідності з виписаною в Конституції процедурою.

Гадаю, що значне ослаблення позицій глави держави в трикутнику «президент—парламент—уряд» не на користь ні державі, ні владі. Практично ми сьогодні маємо безвладдя. Бо порушено баланс повноважень між президентом, парламентом і урядом.

— Ви сказали, що досконалих конституцій не існує. А яка конституція вам подобається?

— Мені подобається наша — і не тільки тому, що я був причетний до її розробки на всіх етапах, починаючи з концепції. Ми намагалися максимально наблизити її до європейських стандартів, врахувавши наші національні особливості. І це нам, як на мене, загалом вдалося.

Українська Конституція відповідає європейським стандартам. Це було визнано експертами Ради Європи та іншими зарубіжними фахівцями. Позитивно оцінила текст Конституції, зокрема, Венеціанська комісія «За демократію через право» — правда, з певними застереженнями, які не завжди враховувались. Почасти й тому, що нашу специфіку західні фахівці не завжди добре розуміють.

Ми жили десять років з Конституцією, але не за Конституцією. Основна причина того — надто низький рівень політичної і правової культури, особливо владної верхівки. Якщо є неповага до Конституції на політичному олімпі, звісно, Конституцією нехтуватимуть і пересічні громадяни. Я, як юрист і колишній суддя КСУ, і досі не можу збагнути, з яких мотивів, окрім вузькополітичних, корпоративних, не приведені до присяги призначені президентом і з'їздом суддів України судді Конституційного Суду? Це очевидне і цинічне порушення Основного Закону. На жаль, порушення Конституції допускалося також Президентом, найбільш резонансним з яких було призначення голів місцевих обласних держадміністрацій без подання Кабінету Міністрів.

Оцей конституційний нігілізм з боку політиків, часом відвертий і брутальний, є надзвичайно небезпечним. Будь-які зміни до Конституції, навіть виважені і якісні, не дадуть сподіваних результатів, якщо верхи продовжуватимуть жити «по понятіях», а не за Конституцією.

— Україна доросла до двопалатного парламенту?

— Ні. Я не був, коли ми готували проект Конституції, ні палким прихильником, ні противником двопалатного парламенту. Цей варіант теж обговорювався, більше того, був напрацьований варіант тексту, проте його не сприйняли. Мені здається, що сьогодні ми далі відійшли від можливості запровадження двопалатного парламенту, хоч він має як свої переваги, так і недоліки.

Децентралізація управління, яка справді є вкрай необхідною для України, в сучасних умовах можлива і без запровадження двопалатного парламенту, шляхом розвитку місцевого самоврядування. В Україні поки що воно практично відсутнє. Відсутня і більш-менш узгоджена між різними політичними силами, зокрема представленими в парламенті, концепція місцевого самоврядування. Майже вся виконавча влада на місцях зосереджена в місцевих державних адміністраціях. Більше того, в чинній Конституції зафіксовано унікальне для сучасної конституційної практики положення, згідно з яким місцеві ради делегують свої повноваження місцевим держадміністраціям. А в Європі навпаки. Словом, крок назустріч місцевому самоврядуванню необхідний. Але крок виважений.

— Напередодні парламентських виборів деякі політичні сили почали активно педалювати ініціативи про прийняття нової Конституції. Може, варто до них прислухатися?

— Я не бачу необхідних передумов для прийняття нової Конституції. Нові конституції приймаються, зазвичай, тоді, коли змінюються основи конституційного ладу в країні. Чи потребують вони таких змін в Україні? На моє глибоке переконання, не потребують. Це зовсім не заперечує доцільності, а часом і необхідності внесення певних коректив у положення, які закріплюють основи конституційного ладу, зокрема в перший розділ Конституції України, як і в інші її розділи. Іншими словами, нова редакція тексту Основного Закону з урахуванням нагромадженого досвіду його дії та зарубіжної конституційної практики цілком можлива, навіть доцільна. Однак для цього потрібен консенсус у суспільстві і серед політиків.

Наталя ЯРЕМЕНКО.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА і з фондів Укрінформу.

■ **ФОТОРЕПОРТАЖ**

***У** дитячому таборі «Журавочка», що у Броварському районі Київської області, триває спеціалізована зміна. 85 юних душ разом із батьками і волонтерами Київського міського центру соціальних служб для сім'ї та молоді насолоджуються літом. Для мам організовано спеціальну школу: їх вчать правильно доглядати і розуміти дитину. Волонтери ненав'язливо допомагають у побуті та заняттях у різних гуртках. А діти грають, малюють, ростуть і... закохуються.*

Першого вечора був концерт бардівської пісні. 16-річний Влад Цимбал (на знімку з гітарою) пісню «Зірка впала на долоньку» присвятив Наталці, в яку встиг закохатися. Він її ніколи не бачив, бо хлопець сліпий. Але у будь-якій компанії завжди тримається поруч. Влад впізнає, точніше, відчуває її за голосом. Мала кокетка каже, що він її «дістав»... Я позаздрила: літніх романів було море, але пісень (та ще й привселюдно!) мені ніхто не присвячував. Мабуть, і мої права ще не всі реалізовані...

Так, ці діти інші, не такі. Відповідно, і ставимося ми до них «не так»: хто милосердно, хто з бридливістю. Врешті, кожен вправі вибирати собі мораль. Але ж і вони мають право на щастя і життя. І гарантовано це отримувати, незважаючи на обмежені функціональні можливості.

Анастасія СИРОТКІНА.
Фото автора.

Літо, діти і права

НОВИНИ
СЕРЕДА, 28 ЧЕРВНЯ 2006 ■ № 117 (3867)

В Україні рівень розрахунків за спожитий газ в січні-травні зменшився до 85,9%

28—29 червня у Києві з візитом перебуватиме британський принц ЕНДРЮ — другий син королеви Елизавети II, герцог Йоркський

■ У НОМЕР

На базарі стогривневі підробки

Хмельницькі базари стали зручним місцем для фальшивомонетників. Група із чотирьох осіб, двоє із яких раніше вже були судимі, вміло розплачувалася з продавцями підробними стогривневими купюрами. Коли їх затримала міліція, ті мали при собі три десятки липових банкнот. Скільки таких уже було розповсюджено, з'ясовує слідство.

Ірина КОЗАК.

Для юних спортсменів

Житомирщина. Дитячий табір спортивного спрямування «Олімпієць» запрацював у Березині, що в Житомирському районі. Останнім часом добротна спортивна база в мальовничому лісі переходила з рук у руки. На щастя, її працівники, хоч і не одержували зарплати більше року, змогли зберегти майно. Тепер, за рішенням сесії облради, база перейшла спортивній школі з легкої атлетики, і тут тепер розташований табір.

Олексій КАВУН.

Вибухи в цитаделі

Крим. Цілий арсенал артилерійських боєзапасів часів Другої світової війни знищив спеціальний морський загін МНС на території цитаделі «Керч». Під час обстеження напівзруйнованих казематів на мисі Білий працівники МНС й СБУ знайшли велику партію тротилових шашок й понад чотири тисячі снарядів. Оскільки небезпечна знахідка не підлягала вилученню й транспортуванню, сапери знищили іржавий боєзапас на території давньої цитаделі, не завдавши їй жодної шкоди.

Віктор ХОМЕНКО.

■ ФОТОФАКТ

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

У Національному заповіднику «Софія Київська» відбулися торжества, присвячені випуску студентів Української академії бізнесу і підприємництва.

На знімку: диплом з відзнакою з рук генерального директора Національного заповідника «Софія Київська» Нелі Ковальської (друга праворуч) отримала Юлія Заліско.

Пожежа на дизель-поїзді

Волинська область. На 113-му кілометрі перегону Звиняче—Горохів загорівся дизель-поїзд Луцьк—Радехів. Машиністи, побачивши вогонь у машинному відділенні тепловоза (головного вагона), зупинили двигун і передали повідомлення про лихо черговому диспетчеру. Одночасно було організовано евакуацію пасажирів з вагонів. На місце прибули чергові пожежні підрозділи із селищ Мар'янівка та Сенкевичівка. Щоб врятувати потяг, машиністи відчепили палаючий тепловоз від вагонів, а пожежники поливали його потужними струменями води. Тож удалося запобігти вибуху пального в баках та деформації залізничного полотна від високої температури. Вогонь приборкали за годину.

Микола ЯКИМЕНКО.

Затримали «мінера»

У Чернівцях затримано хулігана, що повідомив про закладення вибухівки в приміщенні одного із супермаркетів, **передає УНІАН.** «Голос України» уже повідомляв, що через це на час обстеження супермаркету довелося евакуювати більше тисячі відвідувачів і обслуговуючого персоналу. «Мінером» виявився 25-річний місцевий житель.

Відключено один із блоків Запорізької АЕС

Запоріжжя. Другий енергоблок Запорізької атомної електростанції (ЗАЕС) учора було відключено від енергосистеми для проведення капітального планово-попереджувального ремонту. Ремонтні роботи на цьому енергоблоці триватимуть до 31 серпня поточного року, **передає «Інтерфакс-Україна».**

Запорізька АЕС — найбільша атомна станція в Європі і третя за потужністю у світі. Експлуатує шість енергоблоків з водо-водяними енергетичними реакторами електричною потужністю 1000 МВт кожний.

Завод на колесах

У Новомосковську Дніпропетровської області запрацював унікальний пересувний асфальтобетонний завод контейнерного типу. У церемонії його відкриття взяли участь в. о. міністра транспорту та зв'язку Віктор Бондар та голова держслужби автомобільних доріг Вадим Гуржос.

Інвестором підприємства стала відома німецька фірма «Лінтек». Її представник у Прибалтиці, Росії, Білорусі, Молдові, Грузії, Вірменії та Азербайджані Михаель Вольф наголосив, що таке підприємство складається під ключ за три-чотири тижні. Наприклад, у Росії вже споруджено 70 таких мобільних контейнерних асфальтобетонних заводів, де весь процес приготування асфальтобетону комп'ютеризовано і може контролюватися з центрального офіса у Гамбурзі.

«Потужність заводу — 240 тонн асфальтобетону за годину. Його продукція йтиме на спорудження автобану Харків—Сімферополь—Севастополь на напруженій ділянці Перещепине—Новомосковськ», — зазначив на відкритті в. о. міністра. Сьогодні, за його словами, на спорудженні меридіальної траси, що проходить територією Харківської, Дніпропетровської, Запорізької, Херсонської областей та Криму, задіяно 400 одиниць шляхової техніки та майже дві тисячі робітників і фахівців.

Голова Дніпропетровської ОДА Надія Дєєва, виступаючи перед будівельниками, наголосила, що порівняно з 1996 роком інвестиції в економіку регіону зросли зі 100 мільйонів доларів до 2 мільярдів.

Перші десятки тонн асфальтобетону під оплески присутніх «поїхали» на перещепинську ділянку майбутнього автобану.

Фото автора.

На знімку: (попереду зліва направо) в. о. міністра транспорту та зв'язку Віктор Бондар та голова Дніпропетровської ОДА Надія Дєєва.

Михайло СКОРИК.

Новомосковськ
Дніпропетровської області.

Літо. Особливий режим для міліції

Міліція Луганської області перейшла на особливий режим роботи. До кінця вересня на території регіону проходить комплекс оперативно-профілактичних заходів під умовною назвою «Літо-2006». Наряди міліції несуть цілодобову службу в оздоровчих таборах. Зокрема, працівники дитячої кримінальної міліції приходять на допомогу вихователям, коли їхні підопічні самовільно залишають табір.

На жаль, не всі діти мають можливість поліпшити здоров'я в умовах табору. Середня вартість путівки — 1000 грн., що для багатьох батьків не по кишені. Неповнолітні, залишившися без нагляду дорослих, порушують закон: вдаються до жебрацтва, крадіжок, вирушають у «мандри». Співробітники кримінальної міліції у справах неповнолітніх повертають таких дітей у родини.

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

■ ЦИФРА

150 мільйонів гривень

На черговому аукціоні з продажу землі покупці придбали дві ділянки на суму більш як 800 тисяч гривень. «Загалом за сім місяців на аукціонах було продано 13 гектарів землі, — розповіла «Голосу України» начальник управління земельних ресурсів Одеської міської ради Ірина Коврижних. — У міський бюджет надійшло 150 мільйонів гривень. Виручені кошти буде направлено на реформування житлово-комунального господарства, підготовку міста до зими».

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Турзона замість полігона

Херсонська обласна рада вирішила перепрофілювати колишній військовий полігон у Цюрупинському районі на туристичну зону. Про це на виробничій нараді заявив голова Херсонської облради Володимир Демьохін. Він розповів, що військовий полігон не використовується з 1991 року, але там ще зберігаються снаряди. Тому облрада клопотатиме перед Міністерством оборони, щоб на полігоні провести повне розмінування і передати цю землю на баланс Раденської сільської ради, на території якої розміщений полігон. Після розмінування облрада ініціюватиме створення на цій території, розташованій у пустельній зоні на площі 19 тисяч га, туристичного комплексу, який включатиме гоночні траси і зону для фотополювання, **передає УНІАН.**

Новим цінам нові зарплати!

(Початок на 1-й стор.).

Через тотальне подорожчання профспілки вимагають адекватних заходів соціального захисту для населення і, зокрема, введення диференційованих тарифів на енергоносії для багатих і бідних. Крім того, ФПУ домагається скасування постанови Національної комісії з питань регулювання електроенергетики про підвищення цін на газ і електроенергію і встановлення норми витрат на житлово-комунальні послуги не вище 10% від сукупного сімейного доходу. У Федерації вважають, що перегляд цін без врахування думки профспілок суперечить принципам Генеральної тарифної угоди. Нагадаємо, що НКРЕ з 1 липня підвищила ціни на газ для населення на 85 відсотків — до 40,7—44,4 копійки за кубометр. Раніше, з 1 травня, ціни на газ і електроенергію зросли на 25 відсотків. Крім того, з 12 червня на 50 відсотків піднято залізничні тарифи на внутрішньодержавні пасажирські перевезення.

На знімку: акція проти підвищення цін і тарифів на газ, електроенергію, житлово-комунальні платежі та послуги транспорту на столичному Майдані незалежності.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Зі школи в лікарню

У Вінницькій області зростає кількість жертв масового харчового отруєння. З такими ознаками вже госпіталізовано 39 чоловік, у тому числі 13 дітей. Потерпілі із сіл Оленівка і Нова Григорівка Могилів-Подільського району перебувають в інфекційному відділенні Могилів-Подільської центральної райлікарні. Попередня причина захворювання — вживання неякісних харчових продуктів на шкільному випускному вечорі, на якому було 80 осіб. Остаточний діагноз установлюють. А в осередку захворювання фахівці районної й обласної СЕС проводять протиепідемічні і санітарно-гігієнічні заходи, **повідомляє прес-служба МНС.**

Меценат привіз «рятівника»

Німецький бізнесмен Конрад Янке подарував громаді Кам'янця-Подільського реанімобіль. У разі тяжких випадків стотисячному місту доводилося викликати червонохресну карету за сто кілометрів із обласного центру. Очікування оберталося й трагічним результатом. А відтепер пересувна реанімація з новеньким обладнанням буде на сторожі здоров'я кам'янчан. Місту така техніка була б не по кишені, бо коштує понад 140 тисяч євро, а дісталося за символічну десятку гривень, які заплатили під час оформлення. Хоч авто вже послужило німецькій медицині, однак перебуває в доброму стані. Раніше Конрад Янке вже доставляв у край необхідне обладнання для людей із хворими нирками. Меценат підтримує також місцевих митців, допомагає влаштовувати їх вернісажі за кордоном.

Віра ШПИЛЬОВА.

На знімку: передача нового подарунка Конрада Янке (четвертий зліва) громаді міста.

Фото автора.

Рада Європи впливатиме на мовну політику?

Рада Європи готова допомогти Україні в розгляді питання про законність надання російській мові статусу регіональної відповідно до Європейської хартії регіональних мов чи мов національних меншин. Про це на прес-конференції в Страсбурзі заявив генеральний секретар Ради Європи Террі Девіс. «В разі відповідного звертання Рада Європи обов'язково відреагує», — додав він. Водночас генсек РЄ зазначив, що без ознайомлення з рішеннями місцевих рад він не може коментувати їхню законність.

У січні 2007 року Рада Європи очікує від Києва докладного звіту про стан мов відповідно до прийнятого закону про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов чи мов національних меншин. Такі звіти Україна повинна подавати до Ради Європи щороку протягом трьох років, починаючи з наступного, **передає УНІАН.**

Наші козаки «засвітилися» за кордоном

Луганський козачий кінний театр взяв участь у 52-му Міжнародному фестивалі українців, який проходив у словацькому місті Свідник. Спеціалісти різних країн відзначили унікальність колективу, який одержав багато запрошень. Незважаючи на те, що кінний театр має неабиякий потенціал, він не був відомим в Україні. Поворот у долі театру стався після того, як на нього звернув увагу колишній голова Луганської облдержадміністрації Геннадій Москаль. Він зв'язався з представниками влади Словаччини і розповів про унікальних артистів, які прекрасно джигітують, виконують акробатичні вправи на конях з батогами та шаблями, а головне — пропагують українську культуру та історію.

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

В Ізраїлі знову воюють

Ситуація в Ізраїлі знов загострилася. Місто Сдерот обстріляно ракетами «Касам». Палестинці випустили по місту чотири ракети, поранивши чотирьох осіб. Мешканці Сдерота, який найчастіше стає мішенню, кілька днів тому провели акцію протесту, оголосивши загальний страйк і заблокувавши міські в'їзди й виїзди. Вони вимагали від своєї влади вжити ефективних заходів для відвернення обстрілів. На що віце-прем'єр Шимон Перес звинуватив населення Сдерота в «істериці, яка тільки провокує нові обстріли».

Тим часом ізраїльська армія заарештувала на Західному березі ріки Йордан 43 активістів екстремістських угруповань. Крім того, посилено армійські рейди через зрослу загрозу терактів на території країни.

Велике переселення народів

Президент РФ Володимир Путін підписав указ про держпідтримку всіх колишніх громадян СРСР, яких у Росії називають «співвітчизниками», що побажають повернутися до Росії. Щоправда, приїхати можна не в Москву або Санкт-Петербург, а лише в ті російські регіони, в яких є великий дефіцит робочої сили. Мало того, Москва планує в країнах СНД відкрити представництва міграційної служби і набирати добровольців для переселення. Бюджетних коштів виділено на чотири мільйони тих, хто повернеться. У ЗМІ відразу з'явилися статті, що популяризують Красноярський, Приморський, Хабаровський край, Калузьку, Липецьку, Тверську, Тамбовську, Амурську, Іркутську, Тюменську області. Переселенцям цілком оплатять переїзд до місця проживання, дадуть «підйомні», протягом півроку до одержання громадянства щомісяця видаватимуть грошову допомогу. Отож, як казав відомий кіногерой: приїжджайте до нас на Колиму!

Віктор ТИМОШЕНКО.

Москва.

■ ФОТОФАКТ

Фото Ольги ТАНАСІЙЧУК (Укрінформ).

У північно-західних і північних районах Китаю зафіксовано різке підвищення температури повітря. Шанхайці сьогодні рятуються від 37-градусної спеки (на знімку), що стала рекордною за останні 130 років.

Росія шокована

На сьогоднішньому засіданні Держдуми Росії буде розглянуто заяву у зв'язку із загибеллю співробітників Посольства РФ в Іраку.

Російські депутати шоковані й обурені стратою росіян в Іраку. «Прикро й неприємно, що загинули дипломатичні співробітники російського посольства, тобто тієї країни, що до останнього моменту виступала проти воєнного вторгнення в Ірак», — заявив журналістам Володимир Катренко («Єдина Росія»). Заступник голови Держдуми Олег Морозов вважає, що «безпека наших дипломатів, які працюють за кордоном, має забезпечуватися ефективніше, адже аналогічні напади на співробітників дипмісій не виключені і в інших гарячих точках». Морозов також наголосив, що вимоги терористів, котрі викрали росіян, фізично неможливо було виконати за 48 годин, викрадачі із самого початку знали, що стратять заручників.

У зв'язку з останніми подіями в МЗС України зазначають, що українські дипломати мають у Багдаді надійну охорону. Коли чотири роки тому в Іраку відкривалося наше посольство, було офіційно оголошено, що з українськими дипломатами поїдуть дуже підготовлені люди, кращі професіонали держави. Крім того, торік Кабінет Міністрів установив надбавки працівникам Посольства України в Іраку в розмірі 50 відсотків установлених норм відшкодування витрат в іноземній валюті на місяць. Як пояснила тоді Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко, «там істотно підвищилися ризики, ви знаєте, що днями були обстріляні машини, і ми просто зобов'язані зараз якимсь чином підтримати людей, що там працюють». Нагадаємо, що раніше така надбавка становила 30 відсотків.

Леся Гонгадзе не впізнає «таращанське тіло»

Триває слухання справи за обвинуваченням виконавців убивства Георгія Гонгадзе. На «порядку денному» засідання — допит Миколи Протасова, що відбувається в закритому від преси режимі. Як розповіла журналістам адвокат вдови Георгія Валентина Теличенко, підсудний намагається «ввійти в образ», щоб пом'якшити свою вину і відповідальність за неї. «У мене складається враження, — каже пані Валентина, — що він видає себе за хворішого, ніж є насправді, ніби нічого не тямить і забудькуватий... Протасов увесь час намагається пояснювати те, що сталося, нерозумінням ситуації і своїх дій».

Однак, попри напади «склерозу», між свідченнями вже допитаного Олександра Поповича і Миколи Протасова принципових суперечностей немає. Суд порівнює те, що вони казали на досудових засіданнях, з нинішніми одкровеннями.

Тим часом скандальна ситуація виникла поза межами судового залу. Генпрокуратура дала дозвіл на поховання «таращанського тіла», що протягом шести років зберігається не в землі, як велять звичаї і християнська мораль, а в морзі на вулиці Оранжерейній. За результатами кількох експертиз ці останки начебто належать зниклому у вересні 2000 року Гії. Його вдова Мирослава Гонгадзе планує прибути в Україну на початку липня і визначити час і місце поховання: якщо, звичайно, свекруха на це погодиться. До речі, Георгія як Героя України мають право поховати на Байковому кладовищі: не виключено, неподалік від місця останнього спочинку Юрія Кравченка, котрого пов'язували з загибеллю надто «допитливого» журналіста. Однак з'ясувалося, що Леся Гонгадзе продовжує сумніватися в ідентичності «таращанського тіла» останкам її зниклого сина. «Я не збираюся влаштовувати похорон чужого чоловіка, — підтвердила вона свою думку в коментарі «Голосу України», — я мати і знаю свого сина від голови до п'ят. У нього дуже специфічна стопа, а знайдена від неї сильно відрізняється... Материнське відчуття не обдуриш...»

Пані Леся переконана, що дозволом на поховання «невідомо чийого тіла» Генпрокуратура хоче позбутися відповідальності за затягування справи із розслідування вбивства її сина. Але якби вона була впевнена, що «це її Гія», то вона поховала б його у Львові.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

■ СВІТ КОРОТКО

РОСІЯ

Березовського поверне генпрокурор

Найближчим часом до Лондона для вирішення питань про екстрадицію злочинців, у видачі яких Велика Британія раніше відмовляла Росії, поїдуть представники Мін'юсту, Генпрокуратури і МЗС РФ. Про це заявив Юрій Чайка під час представлення його співробітникам як нового керівника відомства. Відомо, що російська влада вимагає від Великої Британії видачі Бориса Березовського, Ахмеда Закаєва і декількох фігурантів справи «ЮКОСу».

В'ЄТНАМ

Новий президент

Національна асамблея В'єтнаму обрала нового президента країни. Ним став голова відділення Комуністичної партії в місті Хошиміні Мін Трієт. За нього, єдиного кандидата, проголосували 94 відсотки депутатів. Він змінив на посаді глави держави 69-річного президента Чан Дик Лионга. Нагадаємо, що 16 травня про складення своїх повноважень оголосили президент, а також прем'єр-міністр і голова Національної асамблеї. Усі політики досягли похилого віку.

ІТАЛІЯ

Ніч палаючих автомобілів

У Римі в ніч на вівторок зловмисники спалили десять автомобілів. Спочатку дві машини було підпалено в районі Тусколана, куди негайно прибули поліція і пожежні команди. Однак уже через кілька хвилин у двох інших районах — Апп'я і Тор Піньяттара — спалахнули ще вісім автомобілів. У червні це вже другий такий випадок. Загалом за останні шість місяців у Римі було підпалено майже 900 автомобілів.

США

Поховані живими

10 людей опинилися під уламками триповерхового будинку, що завалився. На момент обвалення там проходила зустріч місцевого громадського клубу, в якій брали участь не менш як 50 осіб. Сорока вдалося врятуватися. Для доправлення поранених до лікарні міста Канзас Сіті, за 130 кілометрів від Клінтона, було задіяно кілька вертольотів. На місці інциденту працювали близько 100 рятувальників і 30 машин швидкої допомоги.

Найближчим часом в Україні переважатиме суха та спекотна погода. Температура вночі 13—18 градусів тепла, вдень 27—32. В Ялті вночі 20—22 градуси, вдень 28—30, температура води в морі поблизу Ялти — 22 градуси тепла. Загалом температура води в Чорному та Азовському морях 21—25 градусів, у Дніпрі біля Києва +23 градуси

■ **ТЕМА**

Жаль, що я не хірург…

Треба було дістатися від станції метро «Дарниця» до вулиці Петра Запорожця. На кінцевій зупинці автобусів годі знайти інформацію, в яких напрямках вони рухаються. Вихід був: або перечитати різнокаліберні таблички на самих автобусах, або питати в добрих людей. Вони й підказали: маршрутка № 476 довезе. Запитала у водія, де краще вийти. Ентузіазму допомогти в нього, видно, не було, бо почула, що за хвилин 10. Коли все-таки наполягла, то водій сказав, щоб нагадала йому за кілька хвилин. Нагадала раніше, відповів: він скаже, коли вийти.

Тож чекала, вивчаючи правила, прикріплені на склі кабіни: як слід поводитися пасажиру. Цікавий, скажу вам, документ. У ньому повністю вказівок, що ми зобов'язані робити під час поїздки, й жодної, за що, власне, відповідає фірма, котра нас обслуговує. Тим часом минуло значно більше часу, коли мені було обіцяно зупинку. Запитала про це в пасажирки, котра сиділа поруч. «Ви її вже давно проїхали, — почула у відповідь. На моє обурення водій був незворушний: забув...

Я спробувала з'ясувати, які обов'язки в тих, хто обслуговує маршрути? Чи, може, вони, беручи з пасажира 1 грн. 75 коп., як я заплатила цього разу, їдуть собі та й їдуть, а пасажир на жодну послугу претендувати не може? Начальник комунальної служби перевезень Київської міськдержадміністрації Сергій Мушта пояснив, що впродовж поїздки маршрутки зупиняються лише на вимогу пасажира. Але якщо він не знає, де саме має вийти, то водій не зобов'язаний (!) йому допомагати, бо законодавчими актами це не регулюється. Як і постановами відповідного відомства. Тож претензії кривднику я офіційно пред'явити не можу. Але Сергій Мушта порадив звернутися до керівника підприємства «Супутник авто» Анатолія Панасюка. Той заявив, що без його дозволу я... не можу оприлюднювати його пояснення (!). І підтвердив: водій не зобов'язаний розповідати пасажирові, де йому краще вийти, щоб дістатися пункту призначення. Це залежить від його бажання чи небажання: якщо він — моральна людина, то скаже, а ні, то хай пасажир подбає про це сам. Оскільки мені дістався «неморальний», то Анатолій Андрійович вибачається за нього. Зізнаюся: в таких випадках мені хочеться ущипнути себе за лікоть, чи це, бува, мені не сниться...

...Ми сподівалися на приватного власника, котрий вирішить проблеми колишнього ненав'язливого сервісу, а одержали нахабних жлобів. На жаль, не лише в громадському транспорті. Але маю втішитися, що випадок зі мною — ще не найгірший. Була свідком, коли водій маршрутки №481 не просто висадив пасажира напідпитку, котрий не заподіяв йому нічого лихого, а й по-звірячому побив, залишивши лежати просто на вулиці. Мої протести водія не зупинили. Щоправда, інших пасажирів чомусь хвилювало лише те, що вони гають марно час...

А тепер хто скаже: навіщо нам такий «сервіс»? І які такі закони змусять нас поважати самих себе? Та справа, мабуть, усе-таки не в законах. Якби в мене був вибір, то ніколи більше не користувалася б послугами підприємства «Супутник авто», особливо маршруткою №476, бо переконалася, що там працюють люди, які мене не поважають. І мабуть, не тільки я. Але...

За статистикою, лише в Києві бракує щонайменше дві тисячі таких автобусів. Тож конкуренції, що є рушієм ринку, немає. І «неморальному» водієві начхати, чи поїду я з ним наступного разу. Адже й без мене в тісні та незручні «ящики» пасажирів набивається, як оселедців у бочку. То навіщо приватникам старатися?

І насамкінець: жаль, що я не хірург. І що у «забудькуватого» водія не сталося приступу апендициту. А то б я його прооперувала...

Валентина ПИСАНСЬКА.

■ **ВІТАННЯ**

Подарунок від Гурвіца на столітній ювілей

Одеса. ***Цими вихідними Іван Іванович Філаткін відзначав ювілей. Та не простий, а діамантовий — йому виповнилося 100 років!***

Не забув ювіляра й одеський міський голова Едуард Гурвіц. Він розпорядився вручити Івану Філаткіну 1000 гривень. Таку саме суму отримають Марія Леонтіївна Яворська, Марфа Іванівна Заїка, Олена Олексіївна Черникова, Віра Олександрівна Шмигарьова. Усі вони в червні-липні відзначають свої «за соті» дні народження. А Віра Олександрівна Шмигарьова 1 липня відсвяткує 104-й день народження. До речі, всі одесити, які пересягнули столітній рубіж життя, звільнені від сплати житлово-комунальних послуг — ці турботи взяв на себе міський бюджет.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

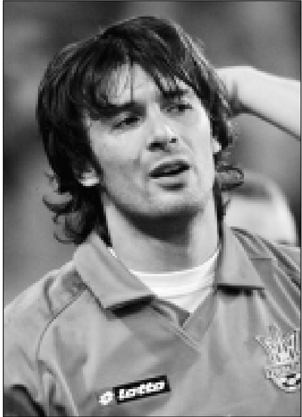
Україна — у великій футбольній вісімці!

Ще за п'ять годин до початку зустрічі в Кельні в понеділок (дай, Боже, нам пережити якомога більше таких днів) почалася справжня футбольна лихоманка. Українських вболівальників було хоч і менше, ніж швейцарських, однак відчувався їхній бойовий настрій. Він, певно, передався і нашій збірній.

Швейцарські вболівальники, прибувши на центральний вокзал Кельна, «окупували» геть усі бари і кафе поблизу. Із насолодою попивали пивце, співали пісень і подумки будували переможні плани. А на що інше вони могли розраховувати? Адже їхня команда молода і бойовита. Та й жодного м'яча не пропустила на нинішньому чемпіонаті. І що їй та Україна — шапками закидаємо.

Щоправда, в центрі міста були помічені й кілька автомобілів з українськими номерами та синьо-жовтими

прапорами, що майоріли з вікон. Однак цього разу збірна України не мала такої колосальної підтримки, як раніше в Лейпцигу, Гамбурзі та Берліні. Особливо це відчувалося у столиці ФРН, де мешкає дуже багато вихідців із наших країв і український дух там особливо потужний.

Символічно, що в Кельні, перш ніж вирушити на стадіон, наш чималий за кількістю вболівальницький загін, за три з половиною години зібрався біля знаменитого собору. Звідти українські фани й пішли здобувати перемогу. Про неї подумки мріяли, але на відміну від конкурентів особливо не гомоніли.

А збірна України, залишивши своє нагріте, затишне гніздечко — готель «Земінаріс» у Потсдамі, передислокувалася до кельнського «Гілтона». Люди спостережливі підмітили і підрахували, що чотири збірні, які мешкали в цьому готелі на ЧС—2006, тричі виграли й один матч звели внічию.

Зрозуміло, що матч Швейцарія—Україна обговорювали дуже активно. А от Олег Блохін навідріз відмовився робити будь-які прогнози. Він зауважив: «Матчі плей-оф — то гра «на виліт». Перемогти може та і та команда. Багато що залежатиме від психологічного настрою наших футболістів. Хоча маємо багато кадрових проблем, особливо в обороні, через травми і жовті картки».

А от Сергій Ребров виявився неабияким пророком. «Гадаю, всі нарешті побачать, що збірна України не просто команда Андрія Шевченка. У нас високий командний дух, добрі гравці. І ми дуже віримо в те, що здатні вийти до чвертьфіналу».

Усілякі розмови припинилися, коли команди з'явилися на полі. А от пристрасті — ні. До речі, наші могли вийти вперед ще на 21-й хвилині, коли після розіграшу штрафного (Калиниченко) зі зручної позиції пробив Шевченко. Однак влучив у поперечку. А потім було ще півтора основні і два додаткові тайми справжнього чоловічого протистояння, бойового футболу. Часом активніші були українці. Затим ініціативу перехоплювали швейцарці. Щоправда, синьо-жовті атакували гостріше і не раз створювали моменти. Чого не скажеш про збірну Швейцарії. Окрім ситуації на 24-й хвилині, коли Фрей влучив у поперечку, похвалитися їй особливо нічим.

Отож усі намагання виявилися марними. Тому довелося вдатися до триклятої інфарктної лотереї, котра називається післяматчевими пенальті. Бідний Олег Блохін не витримав наступної екзекуції і пішов до роздягальні, щоб не бачити того жаху. І, о щастя, своєрідний джек-пот «зірвала» збірна України! Справу завершило влучення Олега Гусєва **(на знімку внизу).**

Хоча все починалося майже трагічно. Не забив ... Шевченко. Гіршого недоброго знаку і не придумати. Але наш розпач тривав недовго. Суперник не забив, виручив Шовковський **(на знімку)** — справжній герой зустрічі! Він узяв ще один одинадцятиметровий. Одне слово, швейцарці так і не забили нам. А ми реалізували наступні три спроби.

Тепер збірна України гратиме з Італією, яка пробилася до чвертьфіналу завдяки досить сумнівному пенальті. Цей поєдинок у знайомому і щасливому для нас Гамбурзі призначено на 30 червня. Як грати з італійцями? Наша команда, мабуть, ще не забула. Нагадаємо, що напередодні старту чемпіонату світу наші провели товариський матч зі «Скуадрою адзуррою». Тоді була нічия — 0:0.

— Ми вже й так високо піднялися, — сказав втомлений і щасливий наставник збірної України. — Гадаю, що тепер усі збірні рівні. Італія, безперечно, дуже хороша команда, вона особливо грамотно діє в обороні, і здолати її дуже важко. Але думатимемо, як це зробити.

До цих слів додамо, що матч з нами пропускають основні оборонці італійців. А ще не гратиме мотор ко-

манди — Гаттузо. А от у нас уже мають право виступати Русол і Свідерський. Усе-таки допомога...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.
Фото з сайту ФІФА і автора.

Табло чемпіонату

ЧС—2006. Німеччина. Фінальний турнір. Матчі 1/8 фіналу. 26 червня.

Італія—Австралія. 1:0. Кайзерслаутерн. 46 000 глядачів. **Гол:** Тотті, 90+5 (п). **Вилучено** Матерацці (Італія).

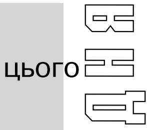
Швейцарія—Україна. 0:3 (основний і додатковий час —0:0, пенальті — 0:3). Пенальті реалізували: Мілевський, Ребров, Гусєв; **не реалізували** — Шевченко, Штреллер, Барнетта, Кабаньяс.

Швейцарія: Цебербюлер, Джуру (Григтинг, 33), Маньїні, Мюллер, Ф. Дженен, Фогель, Кабаньяс, Вікі, Барнетта, Х. Якін (Штреллер, 64), Фрей (Лустрінеллі, 116). **Тренер** — Якоб Кун.

Україна: Шовковський, Ващук, Несмачний, Тимощук, Шелаєв, Гусєв, Гусін, Калиниченко (Ротань, 75), Воронін (Мілевський, 110), Воробей (Ребров, 94), Шевченко. **Тренер** — Олег Блохін.

Арбітр — Беніта Арчундіа (Мексика).

Кельн. «Рейненергіштадіон». 22 градуси. 45 000 глядачів.

28 ЧЕРВНЯ

■ 1569. Люблінська унія. Польща та Литва об'єднались у Річ Посполиту. ■ 1651. Розпочалась битва під Берестечком. ■ 1911. Не стало письменника Архипа Тесленка. ■ 1918. Декрет Раднаркому про націоналізацію великої промисловості й залізничного транспорту. ■ 1919. Версальський мир. Закінчення першої світової війни. ■ 1940. Радянські війська вступили до Бессарабії та Північної Буковини. ■ 1988. У Москві відкрилась XIX партійна конференція. Початок політичної реформи в СРСР.

Редактор номера Володимир КОРОЛЮК.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО,**
Анатолій **ГОРЛОВ,**
Сергій **ДЕМСЬКИЙ,**
Віталій **ЖЕЖЕРА,**
Іван **ІЛЛЯШ,**
Світлана **ПИСАРЕНКО,**
Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775. для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2006 рік: для фізичних осіб — 3,50 грн. та 2,00 грн. для підприємств і організацій — 8,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

СПДФО Гайденко В. І. (Друкарня «Нормальные цены») 61068, м. Харків, вул. Тарасівська, 2а.

Зам. 115

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.

Зам. 2441

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

